حضرت امام حسن عسکری(ع):

تمام پلیدی‌ها و زشتی‌ها در خانه‌ای نهاده شده که کلید آنها دروغ است

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی
صاحب‌امتیاز و مدیرمسؤول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سردبیر: سید عابدین نورالدینی
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تلفن: ۶۶۴۱۳۷۸۳ نمابر: ۶۶۴۱۴۱۳۷
پیامرسان: vatanemrooz@ پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰
وطن امروز

دعای روز دوم ماه رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم

اللهمّ قَرِّبْنی فیهِ الی مَرْضاتِکَ وجَنِّبْنی فیهِ من سَخَطِکَ ونَقماتِکَ ووفِّقْنی فیهِ لقراءه آیاتِکَ برَحْمَتِکَ یا أَرْحَمَ الرّاحِمین.

خدایا نزدیک کن مرا در این ماه به سوی خشنودی‌ات و برکنارم دار در آن از خشم و انتقامت و توفیق ده مرا در آن برای خواندن آیات قرآن، به رحمت خودت ای مهربان‌ترین مهربانان.

اخبار

اعضای شورای سیاست‌گذاری جشنواره «آسمون» منصوب شدند

اعضای شورای سیاست‌گذاری جشنواره «آسمون» با حکم رئیس مرکز ملی فضای مجازی منصوب شدند.

سیدمحمدامین آقامیری، دبیر شورای عالی و رئیس مرکز ملی فضای مجازی در حکمی سیدحمید امامی را به عنوان دبیر جشنواره «آسمون» که با محوریت بسترسازی و حمایت از تولیدات نوجوانان در فضای مجازی برگزار می‌شود، منصوب کرد. آقامیری همچنین طی احکام دیگر، فرزانه فخریان مشاور کودک و نوجوان وزیر ارشاد و رئیس بنیاد انیمیشن، وحید یامین‌پور دبیر شورای عالی نوجوانان و جوانان، محمدصادق باطنی مدیر شبکه کودک و امید، حجت‌الاسلام محمدحسین پورثانی معاون پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش‌وپرورش، سعید پورابوالقاسم سرپرست مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی، حسین دلیریان سخنگوی مرکز ملی فضای مجازی، حسین شکیب‌راد مدیر فرهنگسرای نوجوان و هانی چیت‌چیان عضو هیات علمی مدرسه دانشجویی قرآن و عترت را به عنوان اعضای شورای سیاست‌گذاری جشنواره «آسمون» منصوب کرد. نخستین دوره جشنواره تولیدات فضای مجازی «آسمون» با هدف فراهم کردن بستری برای آموزش شرکت‌کنندگان و شناسایی و نمایش استعدادهای برتر نوجوان کشور در زمینه تولید در فضای مجازی، در ۵ محور اصلی هویت فردی، هویت اجتماعی، هویت مجازی، هویت ملی و هویت دینی، نیمه اول سال ۱۴۰۳ برگزار خواهد شد.

چینی‌ها به تماشای «تل ماسه ۲» رفتند

«تل ماسه ۲» با فروش ۳ روزه ۱۹.۹ میلیون دلاری در نخستین آخر هفته اکرانش در سینماهای چین با اقبال روبه‌رو شد و با اندکی فاصله از درام جنایی «خوک، مار و کبوتر» در جایگاه دوم فروش قرار گرفت.«خوک، مار و کبوتر» در فاصله جمعه تا یکشنبه ۲۱.۳ میلیون دلار (۱۵۱ میلیون یوان) به دست آورده تا مجموع فروش ۱۰ روزه خود را به ۵۴.۱ میلیون دلار برساند.

در حالی که بسیاری از فیلم‌های هالیوودی طی ۳ سال اخیر در چین با مشکل مواجه شده‌اند و بویژه دنباله‌ها بیشتر این بی‌توجهی را درک کرده‌اند، اما اکنون به نظر می‌رسد «تل ماسه ۲» با جلوه‌های بصری فوق‌العاده‌اش، از این وضعیت به سلامت بیرون آمده است.

صفحه‌های نمایشگر غول‌پیکر آیمکس با نزدیک به ۸۰۰ صفحه نمایش در چین، حدود ۶.۵ میلیون دلار از آخر هفته افتتاحیه فیلم را به خود اختصاص دادند که تقریبا به معنی یک‌سوم کل افتتاحیه فیلم در چین بود.

پیش‌بینی فروش «تل ماسه ۲» در چین ۷۸ میلیون دلار است که در مقایسه با فروش ۳۸ میلیون دلاری فیلم نخست دنیس ویلنوو در سال ۲۰۲۱ بسیار بالاتر است. «خوک، مار و کبوتر» محصول تایوان به کارگردانی وونگ چینگ پو از هنگ‌کنگ و با بازی اتان خوان، داستان گانگستری را روایت می‌کند که متوجه می‌شود به سرطان مبتلا شده و تنها چند ماه از زندگی‌اش باقی مانده و در همین حال درمی‌یابد سومین قانون‌شکن تحت تعقیب کشور است و تصمیم می‌گیرد ۲ جنایتکار رتبه بالاتر را از بین ببرد تا بتواند در اوج بمیرد.

معرفی آثار راه‌یافته به هفدهمین جشنواره ملی تئاتر رضوی

هیات انتخاب آثار هفدهمین جشنواره ملی تئاتر رضوی، متشکل از رضا آشفته، ندا ثابتی، رضا خدادادبیگی، مجتبی رستمی‌فر، یعقوب صدیق‌جمالی، بهار کریم‌زاده، کیومرث مرادی، جهانشیر یاراحمدی و علی یعقوب‌زاده، ۱۳ اثر منتخب خود را به شرح زیر معرفی کرد:

نمایش «آبگینه» نوشته مرحوم سعید تشکری و کارگردانی مریم رضازاده از نظرآباد (استان البرز)، «آینه‌های روبه‌رو» نوشته شادی غفوریان و به کارگردانی بهاره فاضلی‌راد از مشهد، «پانما» نوشته و کارگردانی مجید کاظم‌زاده مژدهی از رشت، «پر» نوشته مجید کاظم‌زاده مژدهی و به کارگردانی محمد رسائلی از رشت، «حکایت دختری که خاتون مغربی را دید» نوشته سیروس همتی و به کارگردانی سیدابراهیم شبیری از قوچان، «دارشکنه» نوشته و به کارگردانی محمدرضا شاه‌مردی از قم، «دل لرزه» نوشته سیدعلی موسویان و به کارگردانی فاطمه بایرام‌زاده از تبریز، «روزهای اتفاقی» نوشته کامران شهلایی و به کارگردانی پوریا رضایی از اراک، «صدمین تکه» نوشته و به کارگردانی بهناز دوستی از تهران، «گلبهار» نوشته و به کارگردانی هاشم پورمحمدی از کرمانشاه، «گوهر» نوشته سیروس همتی و به کارگردانی سیدمحسن هاشمی از تربت‌حیدریه، «هشت + میلیون» نوشته رضا عرفانی و به کارگردانی محمد حسن‌زاده از مشهد، «یاخته» نوشته مهدی سیم‌ریز و به کارگردانی میثم نویریان‌فرد از تهران.

همچنین نمایش‌های «آبی‌گونه» نوشته و کار کاوه مهدوی و «کأن لم یکن» نوشته و کار سیدعلی موسویان به عنوان گروه‌های میهمان و به دعوت دبیرخانه جشنواره، با مشارکت مجموعه تئاتر شهر تهران و حمایت اداره کل هنرهای نمایشی تولید و همزمان با سایر آثار نمایشی، اجرای عمومی خواهند داشت.

هفدهمین جشنواره ملی تئاتر رضوی به دبیری اتابک نادری، بخشی از بیست‌ویکمین جشنواره فرهنگی -هنری امام رضا(ع) به ریاست فرهاد قائمیان است که با محوریت اجرای عمومی آثار در شهرهای محل تولید، از اواخر فروردین تا ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۳ برگزار می‌شود.

گفت‌وگوی «وطن امروز» با علی ثقفی، کارگردان فیلم سینمایی «پرویزخان»

تجربه‌های یک فیلم فوتبالی

محمدمحمدی: «پرویزخان» را باید تنها فیلم شاخص با موضوع فوتبال در سینمای ایران دانست؛ فیلمی که در جشنواره فجر بسیار خوش درخشید و تنور جشنواره ۴۲ را هر چند دیر اما حسابی داغ کرد. «پرویزخان» با نامزدی در ۹ رشته و کسب سیمرغ بلورین بهترین فیلم اول (بخش نگاه نو)، دیپلم افتخار بهترین فیلمنامه و سیمرغ بلورین بهترین تدوین از نظر بسیاری از منتقدان و اصحاب رسانه به عنوان بهترین فیلم جشنواره فجر شناخته شد.

علی ثقفی، کارگردان دهه شصتی پرویزخان فعالیت خود را در تئاتر و از استان قم آغاز کرد. بازیگری، نویسندگی و کارگردانی از جمله فعالیت‌های او در حوزه تئاتر است؛ هنرمند جوان و باآتیه‌ای که با نخستین فیلمش تمام نگاه‌ها را به خود جلب کرد و طبیعتا کار خود را در ادامه بسیار سخت کرد و انتظار منتقدان و مخاطبان از آثار و فیلم‌های ورزشی را بسیار بالا برد. به این بهانه با این کارگردان جوان به گفت‌وگو نشستیم.

***

■ در سینمای ایران فیلم با موضوعات ورزشی بسیار کم ساخته شده است، بویژه فوتبال که عملا اثر شاخصی در این حوزه نداریم، بنابراین «پرویزخان» را باید نخستین فیلم با موضوع فوتبال در سینمای ایران دانست. از طرفی هزینه‌های تولید در سینما به قدری بالا رفته که نمی‌شود به سادگی برای تولید اثر ریسک کرد؛ چه شد که تصمیم گرفتید در نخستین فیلم چنین ریسکی کنید و سراغ سوژه‌ای چون استاد پرویز دهداری بروید؟

چیزی که باعث می‌شود به چنین موضوعی ریسک نگویم، زمانی است که شما همه موارد را در نظر بگیرید و همه مصائبی را که قرار است با آن روبه‌رو شوید یک بار در مراحل پیش‌تولید و نگارش تجربه کرده باشید و در واقع همه امتحان‌ها را قبلا پس داده باشید و سعی کنید همه چیز را در نظر بگیرید. من می‌توانم بگویم بویژه درباره بخش فوتبال بسیاری از تجربه‌هایم از مستندهای فوتبالی‌ای است که قبلا تولید کرده‌ام. خاطرم هست در آن زمان با تلفن همراه به داخل استادیوم شهیدشیرودی می‌رفتم و در همان زمان بارها به این فکر می‌کردم که چگونه پلان‌هایی فوتبالی می‌توان گرفت و از آنجا و آن زمان این دغدغه‌ها با من همراه بود و همین مسائل هم ریسک را بسیار کم می‌کند. البته عوامل بسیاری در مرحله پیش‌تولید تلاش کردند بتوانیم با کسب آمادگی وارد مرحله تولید شویم و باید از تک تک بچه‌ها تشکر کنم که همراه ما بودند و طبیعتا با این میزان آمادگی، عنوان ریسک نمی‌توان به کار داد، چون به همه مواردش از قبل فکر شده بود.

■ برخی منتقدان در ایام جشنواره فیلم فجر نسبت به روایت مستند موضوع مواردی را مطرح کرده بودند؛ بحث همزمانی عملیات یا حتی بحث پخش مستقیم مسابقات. لطفا در این خصوص توضیح دهید که آیا این تفاوت‌ها وجود داشته و اگر داشته آیا مواردی چون ضرورت درام باعث آن بوده یا خیر؟

اجازه بدهید من به ترتیب به این موضوعات پاسخ دهم. در مقطعی از زندگی آقای پرویز دهداری که ما نشان دادیم و در بهمن‌ماه، عملیات کربلای ۴ رخ داده است و این بازی در ۸ اسفند همزمان با کربلای ۵ انجام شده است، حتی شهید رضایی‌مجد ۹ اسفند یعنی فردای این بازی در کربلای ۵ شهید می‌شود، این را هم می‌دانیم که بخشی از عملیات کربلای ۵ آبی بود و جزیره بوبیان کویت در اختیار لشکر عراق قرار گرفته بود. آبان ۶۵ کویت رسما اعلام کرد طرفدار صدام است و بعد از آن میزبان کنفرانسی با حضور کشورهای عربی خلیج‌فارس شد و در آن کنفرانس کشورها می‌خواستند معادلات جنگ را به نفع صدام تغییر دهند، حتی گفتند برای این بازی حاضر نیستند ایران را به خاک کویت راه بدهند و ایران هم اعلام کرد حاضر به بازی با کویت نیست و به این میزان بحث جدی و مهم شده بود که در نهایت کشور بی‌طرف قطر میزبان می‌شود و ایران به قطر رفت، تا اینجا که تمام موارد فیلم منطبق بر واقعیت است و تنها موضوعی که از تخیل من به وجود آمد بحث منور زدن برای تضعیف رزمندگان بود که آن هم دقیق خاطرم نیست اما این موضوع را هم قبلا شنیده بودم که در بازی‌های قبلی با کویت چنین کاری انجام شده بود. اما پیرامون بحث پخش مستقیم هم بله! تلویزیون پخش مستقیم نداشت اما به دلیل اینکه می‌خواستم از فیلم واقعی استفاده کنم و مداوم به مخاطب یادآوری کنم این بازی و گل‌های آن واقعی است، برای همین تمایل داشتم از بازی واقعی استفاده شود و فکر می‌کنم برای مخاطب جذاب باشد که بداند عین به عین این گل‌ها زده شده. حتی آقای کوتی که گزارشگر بازی بودند، در آن زمان با تاخیر در رادیو گزارش کرده بودند و این موضوع را من از گزارش‌های مردمی در یک روزنامه در آن زمان خواندم که خوانندگانش زنگ زده و پرسیده بودند درست است ایران ۲ گل به کویت زده است و روزنامه هم پاسخ داده بود بله! به هر حال اینها تغییرات بزرگ نیست اما این را هم باید بدانیم که جذابیت یکی از ملزومات سینماست ولی ما سعی کردیم تا جایی که امکان دارد وفادار بمانیم. شما فرض کنید آقای کوتی را از آن بازی حذف کنیم یا اصلا فیلم بازی را نشان نمی‌دادیم، به نظرم با حذف اینها جذابیت فیلم از بین می‌رفت.

■ با توجه به اینکه «پرویز خان» به رغم اکران در روز پایانی تنور جشنواره فیلم فجر را گرم کرد و به جرأت می‌توان گفت تنها روز شلوغ کاخ جشنواره روز اکران این فیلم بود، پیش‌بینی‌تان از اکران نوروز و میزان اقبال و استقبال مخاطب از این فیلم چیست؟

درست می‌فرمایید! ما اکران بسیار موفقی در کاخ جشنواره داشتیم و حیف که در قرعه‌کشی روز آخر افتادیم و درست بعد از اکران موفق برج میلاد و واکنش‌های مثبت که دهان به دهان چرخید و به سرعت منتشر شد، شاهد اکران‌های فوق‌العاده در سینماهای مردمی شدیم. اگر اکران ما زودتر در کاخ جشنواره انجام می‌شد، قطعا استقبال مردم و اکران‌های ویژه و فوق‌العاده بیشتری را شاهد بودیم اما چیزی که من را بشدت در اکران عمومی امیدوار می‌کند، واکنش‌های بسیار مثبت مخاطبان است؛ واکنش‌هایی که بسیار غافلگیرکننده بود و خستگی را از تن‌مان درآورد. ما از شیراز، مشهد، قم، رشت، آبادان و خیلی استان‌های دیگر واکنش‌های بسیار مثبتی دریافت می‌کردیم و اینها به ما این نوید را می‌دهد که «پرویزخان» اکران بسیار خوبی را پشت سر خواهد گذاشت.

■ یکی از نکات ویژه و جالب توجه در «پرویزخان» بازسازی مسابقه فوتبال ایران - کویت بود، مخصوصا صحنه گلزنی ایران؛ لطفا در این باره توضیح دهید و اینکه با حضور بازیگران سینما بازسازی بازی فوتبال سخت نبود و نگرانی از بابت مصنوعی شدن نداشتید؟

درباره بازسازی این صحنه‌ها همان طور که در آغاز گفت‌وگو اشاره کردم، ما در همه بخش‌ها با سختی‌های مختلفی مواجه بودیم. این سختی‌ها وقت بسیار زیادی از ما گرفت؛ به عنوان نمونه خیلی از بچه‌ها اضافه وزن داشتند و باید زیر نظر مربیان فوتبال تمرین می‌کردند تا بدن‌شان آماده و فوتبالیست‌تر شوند. فیلمبردارمان نمی‌توانست با تجهیزات به داخل زمین چمن برود، به همین خاطر باید تدبیری اندیشیده می‌شد تا با کمترین تجهیزات حرکتی به داخل زمین چمن می‌رفتیم که به همین خاطر باید از ایشان تشکر ویژه کنم. صدابردارمان هم کار بسیار سختی داشت. من ترجیح می‌دادم صداها به صورت نت ضبط شود، بنابراین همکاران‌شان باید داخل زمین می‌رفتند و ایشان باید به گونه‌ای طراحی حرکت می‌کردند تا سایه بچه‌های صدابردار مشخص نشود. از طرفی سردی هوا و مصدوم شدن بچه‌ها هم از جمله سختی‌هایی بود که ما با آنها مواجه بودیم، البته ترس از مصنوعی شدن هم بود ولی خدا را شکر بازخورد مخاطبان در جشنواره فیلم فجر نشان داد کار بسیار خوب درآمده است.

سومین جشنواره نمایشنامه‌نویسی «چهارراه» با معرفی نفرات برتر به کار خود پایان داد

جشنواره‌ای از متون اصیل ایرانی

گروه فرهنگ و هنر: سال ۱۳۹۹ با اپیدمی کرونا و با توجه به شیوه‌نامه‌های ابلاغی از سوی وزارت بهداشت، تمام فعالیت‌های هنری بویژه در حوزه تئاتر و سینما به دلیل تجمع در سالن‌ها و فضاهای سربسته عملا تعطیل شد، از همین رو بسیاری از هنرمندان و دستگاه‌های فرهنگی تلاش کردند با ارائه ایده‌های خلاقانه خلأ تعطیلی سالن‌ها را به نوعی جبران کنند به همین سبب با پیشنهاد مدیر دفتر مطالعات و پژوهش‌های مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری و موافقت کورش زارعی، مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری جشنواره‌ای با عنوان «چهارراه» که اختصاص به نمایشنامه‌نویسی اقتباسی داشت برگزار شد؛ رویدادی که با معرفی متون اصیل و کلاسیک ایرانی برای هنرمندان تئاتر و مطالعه و نگارش نمایشنامه براساس اقتباس از آنها به نوعی سعی داشت خلأ ارائه تولیدات هنری و بسته بودن فضاهای تئاتری را جبران کند. رویدادی که در آن سال با استقبال غیرقابل پیش‌بینی هنرمندان رو به رو شد و همین امر باعث شد با اهتمام ویژه مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری دوره دوم و سوم آن نیز برگزار شود و اکنون این رویداد به نوعی به یکی از جشنواره‌های ثابت و مورد استقبال اهالی تئاتر تبدیل شده است، آیین اختتامیه سومین دوره جشنواره «چهارراه» روز گذشته با حضور جمعی از مدیران و مسؤولان حوزه هنری با معرفی نفرات برتر به کار خود پایان داد تا خود را آماده برگزاری چهارمین دوره کند. در آیین اختتامیه این دوره که با حضور محسن سوهانی مدیر مرکز هنرهای نمایشی رادیو و مدیر رادیو نمایش، شهرام زرگر نویسنده و رامتین شهبازی استاد دانشگاه در سالن صفارزاده برگزار شد، ایوب آقاخانی، مدیر دفتر مطالعات و پژوهش حوزه هنری با اشاره به روند برگزاری ۳ دوره جشنواره سراسری نمایشنامه‌نویسی اقتباسی «چهارراه» گفت: وقتی اپیدمی کرونا در ایران رخ داد، ما در مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری وارد طراحی مسائل و مقوله‌هایی شدیم که به هشتک «در خانه بمانیم» اعتبار دهد، در این راستا اتفاقات بزرگی رقم خورد که یکی از آنها مسابقه «تئاتر مان» بود که هنرمندان تئاتری را ترغیب به تولید اثر به صورت خانوادگی می‌کرد، همچنین مسابقه‌ای طراحی شد که در بزنگاهی که بر ترمیم و بازیابی زبان فارسی تاکید شده بود نوقلمان و صاحبان قلم را که پیش از این جایگاه شایسته‌ای کسب کرده بودند وارد مسابقه ملی نمایشنامه‌نویسی «چهارراه» می‌کرد. وی با یادآوری اینکه در جشنواره سراسری نمایشنامه‌نویسی اقتباسی «چهارراه» شرکت‌کنندگان موظف به نمایشنامه‌نویسی براساس منابع معرفی‌شده هستند، بیان کرد: فراخوان دور اول مسابقه در سال ۱۳۹۹ منتشر و به زعم خودمان جوایز نسبتا درخوری هم برایش تدارک دیده شد تا افراد در خانه بمانند و به پژوهش و تولید اثر بپردازند. آقاخانی ادامه داد: در نخستین دوره دفتر مطالعات و پژوهش‌های مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری به عنوان دبیرخانه این رویداد معرفی شد و ۴ منبع گلستان سعدی، شاهنامه فردوسی، مثنوی مولانا و جوامع الحکایات و لوامع الروایات برای اقتباس در نظر گرفته شد که آشنایی افراد با این آثار باعث شد تا با استقبال بسیار گسترده‌ای مواجه شود و همین امر روند قضاوت را پیچیده کرد. اقبال عموم افراد، این مسابقه را به دور دوم کشاند و در حالی که این رویداد صرفا برای اپیدمی کرونا طراحی شده بود با حمایت کورش زارعی، مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری دور دوم جشنواره سراسری نمایشنامه‌نویسی اقتباسی «چهارراه» با انتشار فراخوانی آغاز شد.

وی اضافه کرد: در دوره دوم از شرکت‌کنندگان خواستیم ۴ اثر «سمک عیار»، «اقبال‌نامه یا خردنامه»، «مرزبان‌نامه» و «بهارستان یا روضه‌الاخیار» را بخوانند؛ در این دوره تعداد آثار کاهش پیدا کرد، اگر چه آثار قابل اعتنایی هم ارائه شد. فراخوان دوره سوم این رویداد در شرایطی تغییر یافت که شرکت‌کنندگان مکلف به تذکره‌نامه‌نویسی یا تولید اثر با زندگینامه براساس ادبیات کهن شدند. به عبارت دیگر شرکت‌کنندگان درباره زندگی ادیبانی که تاریخ ادبیات ایران را رقم زدند دست به تولید زدند.

مدرس دانشگاه همچنین افزود: دفتر مطالعات و پژوهش‌های مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری برای ایجاد دامنه و وسیع‌تر شدن تولیدات، ۸ شخصیت ادبی شامل فردوسی، سعدی، خیام نیشابوری، نظامی گنجوی، شیخ بهایی، مولانا، عطار نیشابوری و ناصر خسرو را معرفی کرد؛ در این دوره ۶۳ اثر از ۲۰ استان به دست‌مان رسید و در ۲ دوره مورد بررسی قرار گرفت.

نگاهی به کتاب «موسیقی رمضان در ایران» اثر هوشنگ جاوید

نغمه‌های رمضانی

گروه فرهنگ و هنر: ساز و موسیقی در زمانه‌ای که هنوز ابزارهای کنونی اطلاع‌رسانی در جامعه بشری متولد نشده بودند، به عنوان یکی از هنرهای نخستین بشری برای اعلام اوقات روز در خدمت مردم بوده است. ماه مبارک رمضان و اعلام وقت سحر و افطار به مردم از جمله این اوقات بوده که برای مردم ایران‌زمین اهمیت والایی در میان سایر ماه‌های سال داشته است. مردم در این روزگاران از میان افراد جوامع کوچک خود افرادی را برای اطلاع‌رسانی از سحرگاهان و شامگاهان انتخاب می‌کردند و آنها نیز با استفاده از سازهای مرسوم در آن مناطق و یا آیات و مناجات‌ها مردم را از وقت سحر آگاه می‌کردند.

از همین رو موسیقی و نغمه‌های رمضانی در فرهنگ موسیقی ایرانی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. به عنوان نمونه در مناطق جنوبی کشور و بویژه در بوشهر نوعی از موسیقی با عنوان «گم‌گم سحری» از شهرت بسیاری برخوردار است. این موسیقی به خاطر صدای حاصل از دمام‌زنی که نوعی دهل النگویی جنوب است به نام «گم‌گم سحری» مشهور شده است؛ موسیقی‌ای که به گفته هوشنگ جاهد، پژوهشگر موسیقی در هنگام سحر و پیش از اذان صبح با «السلام» یا «شهر رمضان» گویان در کوچه‌ها طنین‌انداز می‌شود. رسمی که در دوران پهلوی اول ممنوع شده بود و از سال ۱۳۲۵ توسط شخصی به نام محمد ابراهیم و با تغییراتی در آن مجدد در کوچه‌پس‌کوچه‌ها خوانده می‌شود.

آنچه مشخص است فرهنگ موسیقی اصیل در ایران‌زمین همواره پیوند ناگسستنی با ماه مبارک رمضان داشته است اما متاسفانه این ظرفیت مهم آنچنان که باید و شاید در حوزه‌های مختلف شناسانده نشده است به طوری که به جرأت می‌توان اذعان کرد تنها کتاب منتشر شده پیرامون آشنایی با فرهنگ موسیقی رمضانی را هوشنگ جاوید با کتاب «موسیقی رمضان در ایران» به رشته تحریر درآورده است؛ کتابی که به بررسی و تحقیق درباره نغمه‌های آشنا در خاطرات نه‌چندان دور ایرانیان می‌پردازد. آواها و نغمه‌های سحرخوانان، سال‌ها زینت‌بخش شب‌های رمضان بوده و این شب‌ها را تبدیل به یکی از خاطره‌انگیزترین شب‌های سال کرده است. بخش‌بندی کتاب بسیار دقیق انجام شده و در هر بخش جزئیات مربوط به هر مراسم به دقت ذکر شده است. هوشنگ جاوید در بخش اول این کتاب، ضمن بررسی آیین‌های مربوط به ماه رمضان، از قبیل پیش‌خوانی رمضان، موسیقی رویت هلال، آواها و نواهای بیداری و سحرخوانی، به بررسی تک‌تک این آیین‌ها در نقاط مختلف ایران می‌پردازد. یکی از نکات قابل تقدیر در این بخش از کتاب، سازشناسی موسیقی رمضان در ایران است.

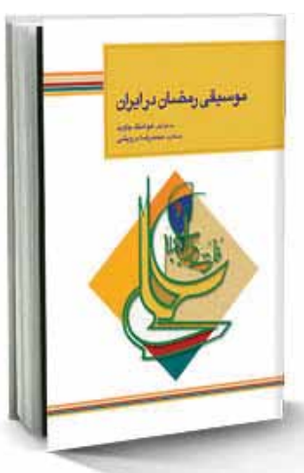

هوشنگ جاوید با تکیه بر تخصص خود در حوزه موسیقی، به بررسی سازهای کوبه‌ای، زخمه‌ای و بادی مورد استفاده سحرخوانان در شهرها و روستاهای مختلف ایران پرداخته. این امر باعث شده تا این کتاب مورد توجه اهالی موسیقی بویژه دانشجویان و پژوهشگران عرصه موسیقی قرار گیرد. در بخش دیگری از کتاب، آوازهای ماه رمضان در شهرهای مختلف ذکر شده است. در این بخش همچنین تصاویری از نوازندگان، مداحان و سحرخوانان معروف هر شهر گنجانده شده است. از دیگر نکات قابل توجه در این کتاب، ذکر اشعار مورد استفاده سحرخوانان در مناطق مختلف ایران است. در ادامه، آیین نقاره‌زنی ماه رمضان مورد بررسی قرار گرفته است.

جاوید با استناد به منابع به‌جا مانده از تاریخ کهن ایران، ریشه‌های آیین نقاره‌زنی را مربوط به دوران پیش از اسلام می‌داند و معتقد است ایرانیان در اوقات خاص از جمله برآمدن آفتاب و هنگام جنگ، از سازهای کوبه‌ای مانند نقاره استفاده می‌کردند. مصاحبه با سحرخوانان در نقاط مختلف ایران و بیان خاطرات ایشان، یکی از بخش‌هایی است که مطالعه آن برای خوانندگان خالی از لطف نیست. کتاب «موسیقی رمضان در ایران»، تحقیقی ارزشمند است درباره هنر سحرخوانی در ایران؛ هنری که به واسطه ظهور رسانه‌های جمعی مانند رادیو و تلویزیون رو به فراموشی است. این کتاب که همراه یک لوح فشرده حاوی الحان موسیقی ماه رمضان ارائه شده، مجموعه‌ای ارزشمند جهت ثبت خاطرات شب‌های رمضان در ایران است.